

- 1. astakana mastotfo-golxi. n danhebozskrik
- 2. menakamara. t ista bluma gongi: ta
(kamara. j is meerw.)
- 3. tegaworax sprinar ale. nox met metamajino,
ook masina en metmasin (enkr.)
- 4. spr. ja ixanko wa. rak // la. stax // verve. lant
bv. verve. londa juy (betekenis is minder gunstig
dan lastig) // d. rk = vaak //
- 5. v. p. da. skipe krigora varxsmelt brz. wst
(krigora is t. t.)
- 6. dantimarmen hinasplintar ixanav. r. r. r.
- 7. daskipar laektaronlironaf
- 8. inda. fabriek is niks toxi. r
- 9. kum. hi: r mon kintja // v. r. d. s. m. a. s. k. i. n. t. = een
verkeerd persoon // - kum. d. r. g. e. i. s. h. i. r. m. a. n. k. e. i. j. t.
(dit is vriendelijker) (kintja tot ± 10 jaar)
- 10. kaspas (ouderwets) of kastale. n. br. e. n. t. o. n. s. f. i. r.
gleskas of f. i. r. g. l. a. s. b. i. r. // o. n. k. a. p. a. r. t. j. a. = een glas met
voet, waaruit de vrouwen bier met suiker dronken
// o. m. p. a. e. t. j. a. b. i. r. // (bij het beugelen werd er gespeeld om
een pint, tegenwoordig pint niet gebruikt) // d. a. b. u. r. a. l.
// s. p. e. k. s. t. r. o. e. f. = hoek van boekweitemeel, waarin als men
zuinig was 4 stukjes spek werden gebakken // d. a. s. p. r. i. r. a. k. =
jak, waarin boterhammen en kruik met drinken zat.
Deze werd meegenomen naar de Geel, als men daar ging werken //
- 11. brenj ons twe. i. j. k. i. l. o. = krik (kriks zijn kleine blauwe
pruimen; nu kilo = vroeger pont)
- 12. zaheba me va. i. va dri litars w. n. ce. s. t. x. d. e. v. n. k. o
// v. r. x. a. l. o. = p. a. is platter // t. e. g. e. n. w. o. o. r. d. i. g. m. i. s. s. a. v. a. i. v. a. l.
// m. e. v. a. i. v. a. g. a. d. e. i. l. t. // x. e. i. g. i. n. p. m. i. v. a. i. v. a. n. a. d. a. k. e. r. e. m. a. l. //
- 13. he. i. d. r. e. g. d. a. m. a. m. i. n. a. k. l. a. p. a. l
- 14. Ikhe psanokna. i. g. a. r. i. (kn. e. i. j. a. is meerw.)
- 15. vastalo. v. a. n. t. w. o. r. t. n. i. f. p. o. l. m. i. r. g. o. h. a. w. s
- 16. ikbenble. j. d. a. k. m. i. h. l. n. n. i. m. e. g. a. g. o. w. a. b. e. n
- 17. ikhebot vlakaf nigad. o. w. s
- 18. wi h. i. g. a. t. g. a. d. o. w. s. - d. a. n. d. i. j. a. d. i. d. o. r. a. n. k. l. m. p. t
- 19. sp. e. n. - s. p. i. n. a. w. e. p. a. o. o. k. s. p. i. n. a. w. e. p. - s. p. i. n. a. j. a. g. a. r.
(gemaakt uit riet) (oude mensen spr. n. a. j. e. g. a. r. e. // t. a. s. n. p. r. i. k. =
zakdoek // s. k. o. t. k. l. e. t. = vaatdoek //

- 20. onpaet (met stijve klep, vroeger met twee kleppen, een
koopman uit Venray verlocht ze) - m. n. t. s. (o. n. p. o. l. d. o. r. m. a. t. s. =
een gebreid zwart mutsje met een haakje onder de kin
vastgemaakt door schoolkinderen gedragen - o. m. a. n. t. i. l. j. a. =
een schoudermanteltje - m. a. n. o. e. r. a. k. = een wollen omslagdoek) -
skrik - b. o. n. a. w. t. // h. e. i. k. i. n. d. a. g. i. n. v. a. r. v. e. r. t. w. e. r. d.
door moeder oude timmerman gebr.; de proefpersonen zelf
gebruiken het niet // - d. a. w. e. j. e. n. d. a. w. e. j. // d. a. n. d. r. i. s. =
weetje bij het huis - d. a. b. s. m. t. = meeras langs de ha. // -
d. a. m. b. r. a. n. o. - t. a. n. o. l. x. n. a. m. e. n. v. o. o. r. r. u. i. n. t. e. o. m. h. e. t. h. u. i. s. // -
p. a. d. e. s. t. u. o. l. (m. w. s. t. j. o. l. - d. a. h. e. x. - o. n. k. i. k. f. o. r. s. (k. i. k. f. o. r. s. =
is meerw.) - m. a. v. l. e. n. d. a. r. o. o. k. x. o. m. a. v. o. s. g. a. l. (dit in de
eerste plaats de witte)
- 21. dike. r. o. l. o. f. k. e. o. l. m. a. k. t. a. d. a. h. e. i. l. w. i. r. o. l. t. a. n. t. f. e. x. t. a
- 22. r. k. a. l. u. k. r. a. l. s. o. f. k. r. e. l. o. k. a. s. (kleine kralen) x. e. o. v. a.
(kralen = grote kralen)
- 23. englant lat f. p. o. l. a. w. s. x. e. i. p. a. v. b. r. e. k. o
- 24. h. e. i. i. s. o. i. t. l. i. s. l. o. k. x. o. b. e. t. a. // d. l. r. (a) n. a. n. h. o. n. t. x. o. b. e. i. t. a. l. //
// h. e. i. h. i. o. n. l. i. o. k. a. k. n. a. w. g. o. h. a. t. //
- 25. g. i. f. m. a. t. w. e. i. g. r. o. s. t. e. s. t. e. i. n. - g. r. o. t. a. r. - g. r. o. t. s. t. a. (bezwaar
gemaakt tegen bredere stenen, vanwege stenen altijd
bepaalde maten hebben) // d. a. w. e. x. i. s. b. r. i. s. o. f. b. r. e. i. t. -
b. r. e. j. a. r. - d. a. m. b. r. i. t. s. t. a. o. f. b. r. i. s. t. a. //
- 26. d. a. s. t. a. n. b. e. l. t. s. t. i. t. a. r. o. f. s. t. i. d. a. r. n. i. m. e. r.
- 27. d. i. m. e. n. s. h. e. d. a. m. l. e. v. a. n. a. r. a. n. a. n. p. r. i. n. s. // h. e. i. h. e. n. t.
d. a. n. g. r. o. s. t. a. n. h. e. o. e. a. s. t. //
- 28. d. a. n. d. y. v. a. l. i. s. n. i. i. n. d. a. n. h. i. m. a. l. g. o. b. l. e. v. a. // d. a. n. d. y. v. a. l. i. s. i. n. d. a. h. e. l. //
- 29. d. a. s. k. o. l. j. u. n. x. e. n. m. e. t. a. m. e. s. t. a. r. n. o. d. a. x. e. i. j. a. g. a. w. e. s. t.
(skolj. u. n. zijn zowel meisjes als jongens)
- 30. i. k. a. n. t. a. x. n. i. k. u. m. a. v. a. r. d. a. k. f. e. r. a. x. b. e. n. // b. e. n. d. e. g. a. v. e. r. a. x. //
- 31. d. a. b. r. i. s. t. a. o. f. k. u. j. d. e. r. n. k. a. g. e. r. l. a. n. x. e. n. t. s. o. p. // h. e. i. m. e. l. - l. e. i. n. k. u. k. //
- 32. h. e. i. k. a. n. i. x. a. n. w. e. r. o. k. s. - h. e. i. h. e. p. e. n. i. n. x. a. n. k. e. o. l. // h. e. i. h. e. g. o. t. i. n. a. n. k. e. o. l. //
- 33. s. t. e. k. t. i. s. o. f. z. e. t. i. s. d. i. s. t. e. o. l. i. n. d. i. m. o. f. d. i. j. a. m. b. e. s. a. m.
- 34. n. e. i. j. a. - m. i. t. a. k. e. g. a. l. s. w. o. r. t. a. r. n. i. m. e. r. g. a. s. p. a. l. t.
- 35. h. e. i. j. i. k. h. e. b. u. a. l. t. w. e. i. k. i. r. a. g. a. r. u. i. p. a. (met nadruk. i. k. h. e. b. a. w.)
- 36. d. i. p. e. o. r. i. s. n. i. p. e. i. p. (V. d. Mortel) o. f. r. e. i. p. - d. a. r. i. t. o. n. a. x.
w. i. t. a. p. i. t. a. = n.

37. xaxiŋ int fælt of xaxiŋt fælt in (t fælt is alle bij de boerderij behorende gronden) // no danar kor = met koren begaaid hogere stukken grond //
38. xaxim of hitam of hi'ham yst songælt vphælopa ma₁ko
39. hēi' xalt noit we:it breŋo
40. xista hēloft fanda romo (V.d. Mortel) of roma hēwe:it // rils = ondermelk // onderoma = ondermelk //
41. damæns mut flæxon we:if vphkuma
42. Indo.^uwa (= de Aa) xwema is xavar tok // of mutsŋ // tenzij (V.d. Mortel) //
43. hēi' hifpæl pæts imdati staræks
44. wa: mutæ do:z dæ hēloft af hēbo engeli dā.nder hēloft
45. hēloft is dabet vphæloft of vatis jefkæ me dabet vph (V.d.M.) - lictis efkæ me dabet vph (blijft dan op dezelfde plaats staan)
46. onxæmætsæ of mætsælæ isovet axen va:æko (t gezelschaper over gediscussieerd of het zusamætsæ of mætsælæ was) //
47. txi amæn wedæxap wiæt we:itæ kan spræ:ŋo // wædæ // wilaw is wæto // xæ hēbo gæwæto //
48. dan toe: nix xaldæmbom grævjo (dit ging of de hiernaast afgebeelde manier - er zijn geen boom-huekers in Dakel)
49. du ysti ma:sdixt (R. van V.d. Mortel) - dy ysti fensters istu:
50. tlogints klæpa vaxdysta mi:s-dæle.stamz:s // lœ:ŋjo - luien //
51. — - kirkfæsmædril - — - œ:æ:stæpra:ŋjo — — — grætwæro (bv. een boerderij) - væxmakæ - mist bræko - mæn botoram smæ:æ // botæ: botæ // botæro = kanen //
52. dawē:if hixænho:æ aflæto knispa of smæ:ŋjo
53. xæn vadæ hēam ook hēam en hitam xæsŋjo æe lang nōdæsko:æ læto gō.^uwæ (vroeger) en gōn (tegenw.)
54. ik hēbo tām af xæro:ŋjo amzo:æ læt nevænæt cwater tæ gō.^uwæ
55. va: lmo:æ xidægo of ximæ nifp.æ lmit indæ.stre:æ k

56. stinæpæet of stinæpæet xŋ nifp.æ lwert (sting pot voor mus en bona)
57. danovæxolt stæ: bē: dæmo:æ - tŋy // indæhert = in het grote woonvertrek // indæ.sæ = in de as, dus dicht bij het vuur // dæx.æ.^u = de schoorsteen // bagæ: korte turf - bletkærs = heip laggen // mætsæts = takkebossen //
58. indæmert xæt nōx tæka.^u wam tæ kætæ // ook indæpæil - indæma:ŋ // kætænbal (van gummi) //
59. dikhæns gif xij lēt wōnæ // ka:æ: kær // kē:æ:æ = kerzen //
60. hē: tæ kæt pæit mæxænæst ært (pæ:it is meeuw)
61. tūkwa mæ gēli hē: ælæjæ:æ nādæ kæræmæs // næ dæ kæræmæs = naar de vermakelikheden van de kermis - vphæ kæræmæs = op bezek op de dagen dat het kermis is //
62. dæ pæ:æ:æ of pæ:æ:æ:æ dæd ænzæn lvan hē:æ:æ volmækt is
63. gæ:æ:æ mæwæl mæ gæ:æ:æ nix kætægæmæ // mæxby:iman xægt //
64. dæ xwæ lŋæ xælæ gæ.^u w gæ:æ:æ tæ l xkæmæ // gaw kæmæ = vlug komen //
65. gōdæge vandæ:æ nix kætæ pæ:æ:æ
66. æ:æ:æ:æ:æ ok xæ:æ kē:æ:s
67. xænæmo:æ:æ is kætæ - hē:æ:æ indægræ:æ of slo:æ:æ // dægræf kæt = de slootkant //
68. tæxænæwæ:æ mæn dæ xæwæt en tæxænæ mojm æ vânt // een peer is:æ:æ = is zacht //
69. dæjŋskæ læit bærævuts // vpsæn vœrvy:æ = op de kousen, zonder schoenen aan //
70. dæixæn of xitæn bærst indæ kæn
71. xkwæ dæmbo:æ:æ ænæmbri:æ bæræ:æ
72. ik hēpæn vphæhert of mæn hæt dædyroxi:æ
73. ik hæm xæn mænæ amgō.^u wæ di vânt wærs xŋ // dæwæshæ:æ = dæwærsdæjzæ //
74. nādæxæft dæns pæn wæt pæit færdæ:æ:æ kæn:æ:æ
75. ik hēbo tām bætjæ korts ælfæn værdæmædæx æ:æ
76. dæ xō:æn vandæ kæn xŋ xro k seldæ:æ xæwæt
77. wistæ gina kæn:æ:æ mæ:æ kæn wō:æ:æ (er waren hier vroeger geen wagens, alleen de voerman had een baldæwæ:æ) - mæn bō:æ:æ (æ:æ)
78. dæ pæ:æ hēbo læn dæwæs

79. ik heb vae ginste. sk af - ginst klo. ot af
 80. tklen was aldō. ot firaaxat kssada. spō // do klen //
 81. he: hi lō. pōnda. gō en lō. pōnda. oir
 82. hōt darskō is mi amantjō nōt bōs xagō. wa soek
 xagō ambzeimō tōplakō
 83. dōr ixanspō. ot a. ot ēi lē. i. r
 84. he: kwiktō hart // on kē. i. d // he: vitam be: xanstro. ot //
 85. dō mēnsr xō. xō niks anders a. xōelt en. w. elt
 // re: i. k // dō. s. i. k dōm //
 86. hānāmōnt ook xāmōnt (als er van meer personen
 sprake is) is d rō. ot x fāndm dō. ut - beter:
 xō hēbōm m d rō. ot gāmōnt
 87. di wēx lēpt krum of di wēx dra. jt - beter: dō rēn
 v. f. al dra. jō indiwēx - d. r. nē. v. an i. st. am
 88. i. k. x. t f r d s n k l e n s o n t r e f m k s // m t r a m a l k s voor brood //
 89. dige: tōmbuk f skōpōt xagōn of xagō. u. w. a. m d a t i
 m kōrst i n g a s l e k t h a. // h e. i. s x a s t i k t i n a n k o r s t //
 90. k i n l i t j s w a s k o r t m e r o f m e r g u
 91. a. s t e r x d. n i x t o t b e s t // schaduw niet gebruikt //
 92. m a s k y t o r m u t x u t k a n o m i k r
 93. x y. k i s n o m a n o n h u. t
 94. i k w e. i. t n i w s z o k l a m m u t x o n x y. k r
 95. m k a. u. w. a. k e l d e r i s x u v a r t b i. r
 96. i k m o s o s m b l u. t d r e n k s a m s t a r k e r t o w o r s o f
 a n t o s t a. r o k s // l i k t v a n t v a r k e n h e e t t e v r o e g e r: t b l u. //
 97. i k m u t y r s t o t f u j e r i n d s s t a l k r a. j o
 98. m a n b r y. r w a s m y. x
 99. d o p o m b u r m a k t m g r o. u. t o z u t
 100. d a m o e l o k i s d o e. n e n x u. r. - s t y. r. t a m d a r
 m e r m i t r a x
 101. w a x o n d i p u t i n o n y. r k a n o v o l s k i. t o o f d e. x k a n o
 s t o. u. t o // o n f u t b e s t o n d u i t z o d e n o f i n h o t z o n d g e l e g d e
s t o n e n o f u i t c e m e n t e n r i n g e n. i s d i t n i e t h e t g e v a l, d a n
w o r d t o r g e s p r o k e n v a n e e n g a. t o f e e n k p. al b o. m p l i k s a l
k p. al //
 102. d o r v e l t n i k s v r a m t o z e. g a - h e. i. s s a k y. o r - d a s
 n o g i s s a k y. r w a. r o k
 103. h e. i. k u m t n o t a m a n y t o l a. t

104. i n i t a l i j s x i n b e. r a x d i v y e s p a. u. w a // s p a. u. w a -
overgeven - s p i r t s o - s p e e k s e l v e r u i j d e r e n //
 105. d a r a v d o g e. d o. r v r t o d a. w o
 106. i n s o m e r o h e b o r s o n s t a k f a n d o b e l x x a v a r o
 // v r t o r i p s - i n d a m o r t a l - v r b r a. u. w a i n h e l m a t. //
 107. g o m u t o n s f e l s i s k u m a k i. k r
 108. h e. i. s f a n l o e. v o g a k u m s m i f p. l s e n t o // m g u j o g a e l t b e. l //
 109. d i d e e. r i s f a n b y k a n k o. u t x a m a k t // o n o m b y. k a n b o m //
 110. o n g o t r o. u t w e. i. f m u t k a n o m a. j o
 111. i k h e r h i. r g r a s x o r a. o t - t o w a r s n i g u
 112. d a m b r o. w a r x i d a t n o x t o d y. r i s a m t o b o. w a
 113. b a k o - i k b a k - g a. i b a k t - h e. i b a k t - b a k t i - w a. i b a k o -
 i k b i k - g a. i b i k t - h a. i b i k - w a. i b i k o - w a. i h e b a g o b a k o
 114. b i j o - i k b i j - g a. i b i t - h a. i b i t - w a. i b i j o - b i j o w a. i -
 i k b o. j - i k h e r x o b o j o - b o. j o x a. i o k
 115. t i x a n k l e. n m a r o n g u j // o n f i n g e z e g d v. e. k i n d //
 116. g o k a. n t h i. r e. r k u i g a v r t o m a r a x t (e. r v r o e g e r a. o r)
 117. h a. i h i g o r i d a. t i a m a r a l d e n k r
 118. d a m a. i t x i d a t i g o l a. i k h a
 119. d a r w a r o v e. i. f p r e. i. z a // t a p r e. x a - t e p r i j o n //
 120. i n d a r d i n e. k a n b o m l i g o v o l i k a l s o f i k a l s (k o m m e n t a r i e n)
 121. t w a t e r x a l d a l o k o f g o. w k o. o k s - t k o k t a l
 122. t h o j i s m o x y. n - t i s n o x m e r k r a e k o f p a s x o m a. j t
 123. — m a k o r s m i t m d o j o r v a n a n a. i
 124. d a b l m p k s x a l d e n i t x u t k a n o w a. s o
 125. d o p o s t o. o r h i g u j o w i n
 126. o n s a. u. w h o e. o s i s a f x o b r a. n t // h o e. o s - h e. i s (m v.) -
 l o e. o s - l o. s (m v.) - m o e. o s - m u. s (m v.)
 127. d o p o m a s p r e. o t o n o f s p e. i t o m a. s t d e. r v a n d o
 k u s (k u j i s m e e r w.) // d o k u l o t s e n p o m o l o. o p o //
 128. d o k o. s t a r l a. j t - m k r o e. o s - t w e. i k r o e. o s
 129. d o b a r i s v a n d a k r a. i g o x a k o o f x e t o d a r i n d o r t x o w i r x t
 130. d o t w e. i j o d o e. o t s a r s k w a m a b r e. o t o // d o p r o e. o s //
 131. x o h e b o m m b o n t e n b l o. w g a s l a g o
 132. d o s a. u. s i s w a d o e. n - f l o. w // d o s f. s v a n v l e e s //
 133. d a s n a w l i d i k - d a r l i v o. l s n i w // d a r i x o m o n
 d i k s n i w n i r x o s x o. o t o //
 134. t i s l a. n x o l e. j o d a k u g o r i. j o n h e r // i w a x h e. i t //

135. hēls mant ook hēl mat wōrt nō. u m hē. i l
nē. i j stat
136. du. n - i k du wōt - gā. i dudōt - hā. i dugōt - wā. i
dunt - gēli dugōt - rā. i dunt - i k dīgōt - gā. i dīgōt
ōf dīdōt - hā. i dīgōt - wā. i dīnt - gēli dīgōt - rā. i
dīnt - dē. j i k dā - dī hā. i t mē. r - dī rā. i t mē. r
137. dō. u pō - - - dōpfont - dō soldō. tō (men had
geen doopjerk, het kind werd in een bōsōl gedragen)
138. dōrō - hā. i dōrōt - hā. i dōrōtō - hā. i hē
xōdōrōt

139. bīpō - i k bēp - gā. i bēnt - hā. i bēnt - wā. i bīpō - gēli
bēnt - rā. i bīpō - bīpōti - bōnti - i k hēp xōbōnō
140. Locale Landmaten: om m by. nār = 1 ha - m lōpōnō =
1/6 ha - m kōpōsōl = 1/4 lōpōnō - m pōuj = 10 x 10 m² = 1 are
141. Locale Waternamen: dō bō. kōlō dō. u wō = de Bakelse Aa
dō hōwō lō. u p - dō dō. rōnō lō. u p : deze komen alle
dō v lō. rōmō lō. u p : uit de Peel, maar of ze over Bakelse
gebied stromen!
lō. p. kōs zīn zī rī vīērtēes vān eēn lō. u p - m grā. u f
is eēn sloot.

De naam van deze plaats in haar eigen dialect is bō. kōl en bō. u kōl - de gemeente heet
bō. u kōl em mōlōs (Bakel en Milheez)

De inwoners heten bō. kōlō

Hun bijnaam luidt bō. kōlō pīrō, althans dat zeggen de bewoners van Milheez

Aantal inwoners op 1 jan. 1956: gemeente 5649 inwoners, het dorp zelf ± 2800.

Geaatoestand. De voornaamste buurten zijn: dō. u wōs xō. sōt - dō hē. slāker - dō hē. ndōrt -
dō mōlōm hōf (parochie Bakel gemeente Duurne) - dō s kō. u w - dō. u wō. rō. sōt - dō bō. kōlō hē. x - rē. i pōlōm bē. rō. x -
mō. sō. rōn hōl - grō. sōt - ē. s. p - dō. mō. rō. sōt - t. x. rō. nē. i. nt - t. hē. rōl

Voornaamste bezigheden: gemengde landbouw - en veeteeltbedrijven (± 50% der bevolking
bestaat uit boeren) - houtwarenfabriek - textielfabriek (onderkleding, 50 personen in dienst) - fabriek
waarin broedmachines worden gemaakt. Veel personen gaan werken in Helmond, Duurne en
Gindhoven

Zeglieden. 1. Adrianus Martinus Vermeulen; 40 jaar; hier geb.; onderwijzer; heeft hier altijd gewoond;
V. van Ebbhout, M. van Bakel; praat buiten de school Bakels.

2. Gerardus Beyers; 75 j.; hier geb.; ex-kantoorhouder P.T.T.; heeft hier altijd gewoond; V. van
hier, M. van Gemert; praat gewoonlijk A.M.

3. Wilhelmus van de Mōtēl; 60 j.; hier geb.; H.d.School aan 't Prouwhuis; V. van hier, M. van
Lierop; praat buiten de school Bakels.

4. Wilhelmus van Lierop; 57 j.; hier geb.; boer; heeft hier altijd gewoond; V. van Bakel, M.
van Lierop; praat gewoonlijk Bakels.

5. Johannes Cornelissen; 52 j.; hier geb.; gemeente ontvanger; heeft hier altijd gewoond met
uitzondering van 2 jaar in Twente; V. en M. van Milheez; praat gewoonlijk Ebbheezens.